

Collegial-Tidende for Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

Nr. 42. Den 18 October 1800.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrab.
Cancellieskriver og Assessorer i det danske Cancellie.

Offentlige Foranstaltninger.

I Anledning af den i Kadix og omliggende Egne herskende pestagtige Epidemi, hvilken, efter de seneste Beretninger, endnu ikke aftager, men har udbredt sig til Sevilla, hvor dagligt 15 til 20 Personer dør deraf, har General Land-Oekonomi- og Commerce-Kollegium anmodet samtlige Øvrigheder i Danmark, Norge og Hertugdømmene om, at advare de Handlende og Sefarende, at entholde sig fra de Havne, hvor Smitte kunde befrygtes, samt at paalægge samtlige Skibsrehdere, at indberette til Kollegiet, naar noget af deres Skibe afgaaer fra mistænkte Havne med Bestemmelse til de danske Stater, ligesom og de kongelige Konsuler ere instruerede om det Fornødne. General-Toldkammeret har li-

geledes

geledes tilskrevet samtlige Toldsteder, nøie at efterleve de befalede Forsigtigheder med alle Skibe fra Middelhavet, de spanske og portugisiske Havne, samt at paasee, at Lotserne, som derom advares, ingen Varer medbringe i Land fra saadanne Skibe, hvilke ingen Kommunikation maae faae med Landet, forinden de af Øvrigheden ere undersøgte. General-Postamtet har ogsaa tilskrevet Postmesterne i Hamborg og Altona, at, isald de skulde finde den i Hamborg brugende Fremgangsmaade med de fra Spanien kommende Breve utilstrækkelig, eller de skulde erholde spanske Breve, som aldeles ikke vare røgede, de da vilde, forinden saadanne Breve forsendes i de kongelige Stater, lade dem dyppe i Eddike og ryge med Laurbær, saaledes som i Maret 1771 blev befaleet; ligeledes Postkontoirerne i alle Søsteder i Danmark, Norge og Hertugdømmene, at, dersom Skibe, der komme fra Spanien, Middelhavet og Lissabon, eller som have haft Kommunikation i Søen med Skibe, der komme fra disse Steder, skulde medbringe Breve fra befængte eller mistænkte Steder, skal disse, forinden de maae sendes med Posten, dypes i Eddike og rygges med Laurbær, men paa de Steder, hvor der ere Nvarantæne-Kommissioner, skal Postkontoirerne anmeldte Sagen for Kommissionen og holde sig sammes Ordre efterrettelig. Admiralitetet har beordret samtlige Bagtskibschefer og de kongelige Krydsere i Nordseem, paa det nøieste at iagttage alt muligt til at fore-

forebygge Sygdommens Indbringelse, ligesom og Overlotserne have beordret Lotserne det Fornødne.

Det kongelige tyske Cancelli har tilskrevet det danske Cancelli, at Magistraten i Hamborg, til at forebygge den Fare, som er at berygte saavel for Staden som den hele omliggende Egn, naar Skibe ankomme paa Esben direkte fra Smyrna og andre Steder fra Levante, har forordnet og bekendtgjort: at i Cuxhaven aldeles intet Skib maa tilstedes Udgang, med mindre Skipperen kan bevise, at Skibet enten i Livorno og Trieste eller Marseille har holdet ordentlig Quarantæne, og Ladningen tilbørligen er bleven luftet.

Denne Anordning har samme Magistrat meddeelt det kongelige danske Gesandtskab med den Begjæring, at foranledige, at det samtlige Kjøbmandskab og alle Søfarende i de kongelige Stater maatte anvises til, at rette sig efter denne Forskrift, hvilken ogsaa fra det tyske Cancelli er meddeelt Commerce-Kollegiet for at bekendtgjæres Konsulerne i Levanten.

Ligeledes har det tyske Cancelli mælder, at den hollandske Regjering i Glückstadt, foranlediget dertil ved Skrivelse fra det hamborgske Raad, har, til større Forsigtigheds Sagttagelse, udstrakt de Forskrifter, som i Henseende til de fra spanske Havne ankommende Skibe ere trufne, ogsaa til de fra portugisiske Havne ankommende Skibe, og derom meddeelt vedkommende Øvrigheder den fornødne Anvisning. Af samme Beretning sees ogsaa,

at Magistraten i Hamborg paa alle derværende Post-Stationer har truffet den Foranstaltning, at alle de fra Spanien kommende Breve drages gjennem Eddike, hvilken Forsigtighed ogsaa allerede er anordnet i Frankrig paa dets Post-Bureaux.

Til den afrikanske Konsulat-Direktion er derimod indløben Beretning fra Tanger, dat. den 22 August d. A., hvorefter Pesten der paa Stedet saaledes var standset, at der allerede i nogle Dage ingen deraf var død; det mældes tillige, at den ogsaa i Tetuan betydeligen havde aftaget.

Under 17 d. M. er igjennem det danske Cancelli udfærdiget et Reskript til Amtmanden over Kjøbenhavns Amt af følgende væsentlige Indhold: Hs. Majestæt er bleven foredraget en fra Amtmanden til Cancelliet indkommen Skrivelse, hvori berettes, at Amtmanden, i Forening med Overveimesteren og andre Bedkommende, har foretaget et almindeligt Syn saavel over Hoved-Landeveiene, som de mindre Landeveie og Stovene paa Kjøbenhavns Amt, over hvis flette Tilstand dagligt hørtes Klager, der ikke fandtes ubesliede; men at nogle af de mindre Landeveie der paa Amtet, formedelst forrige Aars vaade Sommer, der hindrede Beiarbeidet, og den Mangel, der paa mange Steder haves paa Materialier dertil, ere saa aldeles forfaldne, at de uden længere Udsettelse, af ny maae anlægges og de øvrige saaledes repa-
reres

reres, at de ikke ogsaa om en saie Tid ganske skal forfalde, hvilket Arbeid vil blive trykkende for Amtets Beboere og Byrden forstorres, naar Arbeidet ikke udføres efter vel overlagte Planer, hvis Udførelse Mangel paa god Orden og godt Tilsyn vil hindre; hvorhos Amtmanden end videre har mældet, at Birkedommeren og Amtsforvalteren, som det daglige Opsyn paaaligger over Arbeidets Udførelse, ei levnes Tid til saadan Opsigt formedelst deres øvrige mange og næsten overlægne Forretninger, og paa Grund heraf foreslaaet, at Opsynet med Beiarbeidet paa Kjøbenhavns Amt, eller Bei-Politiet sammesteds maatte overdrages en særskildt Person.

Efterat have taget denne Sag, med alle dens Omstændigheder, saavelsom General Bei-Kommissionens derover afgivne Betænkning i næste Overveielse, vil Hs. Majestæt allernaadigst have bevilget, at Bei-Politiet paa Kjøbenhavns Amt, (Den Amager undtagen) maa indtil videre, være fraskildt Birkedommer-Embedet, og overdrages Landvæsens-Kommissær J. A. Bierg, som nyder fri Befordring in Natura af Amtet, saa ofte han foretager Reiser i Bei-væsenet: dog saaledes, at Birkedommeren i alle af Bei-Arbeidet sig reisende Politisager vedbliver Dommer-Embedet, og skal bemældte Bierg ikke alene udføre alle de Birkedommeren og største Lods-eier ved Bei-Forordningens § 69 og 70, samt Plakaten af 4 April d. A. paalagte Pligter, men ogsaa, som Bei-Fiskal, paatale alle Forsømmelser eller Uordener ved Bei-

Ar.

Arbeidet, inddrive Muskter hos de Skyldige, og overalt rette sig efter de ham af Amtmanden, efter Overlæg med Overveimesteren, meddelende Ordre.

Forgivninger.

(Slutning af Forordningen om en extraordinær Korn-Leverance.)

- 8) Hs. Majestæt vil: at samtlige Amtsforvaltere og alle andre Bedkommende, efter den Ed og Pligt, hvormed de ere Kongen forbundne, tro og flittigen paadrive, at bemældte Leverance i godt, forsvarligt og upaaklageligt Korn, af dette indeværende Aars Afgrøde, til ansatte Tider og Steder rigtighen vorder afgivet, og deri deres Embeder tilbørligen forrette, saafremt de ei med militair Erekution derfor ville søges, og ellers selv svare til al den Skade, som Kongens Tjeneste ved nogen deres Forsømmelse og Urigtighed enten i een eller anden Maade kunde tilføies, desuden med anden vilkaarlig Straf, som Kongens Mandaters Overtrædere, anses.
- 9) Herforuden vil Hs. Majestæt alvorligen have alle dem, som til denne Korn-Leverances Oppebørsel ere navngivne, anbefalet: at de ingenlunde understaae sig, under deres Bestillings Fortabelse, og anden vedborlig Straf, at vægre nogen deres Qvittering for Leverancen, eller derfor noget at begjere eller tage, være sig enten Skriverpenge eller Skriverstjeppe, og langt min-

mindre nogen med ulovlig Tønde-, Skjeppe- eller Fjerdingmaal at forurette, ei heller tilfsige nogen med deres Korn at fremkomme, førend det strax kan vorde annammet, ei heller forårsage noget Ophold, men enhver, som noget leverer, efterhaanden, ligesom han først fremkommer, det allersnarest muligt er, uden noget Ophold, søge at befordre. Skulde nogen findes herimod at forgribe sig, da vil Hs. Majestæt, at den Skyldige, om det er Betjenten selv, skal være General-Fiskalens Tiltale underkastet paa hans Embed og til anden vilkaarlig Straf, efter Sagens Bessaffenhed; og er det Betjenternes Folk, da straffes disse paa deres Formue, eller med Fængsningsarbeid efter Omstændighederne.

10) Naar Bønderne med Kornet i bemældte Magasiner, hvor Leverancen er forordnet, paa Løfterne fremkomme, skal det være dennem tilladt, paa lige Maade som ved Plakaten, af 22 August 1788, for Kornhandelen i Almindelighed er fastsat, selv at maale Kornet i Tønden eller Skjebben, hvormed maales. Og da Kornet efter nysnævnte Plakat bør maales med løst Maal, saa forbydes de kongelige Betjente aldeles, at de hverken selv, eller ved deres Tjenere eller andre Folk, maae understaae sig, Tønden eller Skjebben at trykke, stude eller støde, men, ligesom Kornet af Sækken styrtes, derved skal de lade det forblive, saa og enhver derefter for Leverancen afskrive og qvittere.

Og

Og som de kongelige Betjente, efter denne Forordnings 3die Artikel, ikke nyde noget til Opmaal, saa skal dem hermed alvorligen være forbudet noget Opmaal af nogen at fordre eller tage. Ved Maalet maa det være Betjenterne tilladt, selv eller ved Byens edsvorne Maalere at lade stryge Tanden eller Skjeppen, dog med Strygholte, saa lange, at de med begge Ender rekke frem over Tanden eller Skjeppen.

11) Ved Leverancen af bemældte Kornvare til Magasinerne skal hvert Steds Amtmand, eller paa hans Begne en ti forladelig Mand, som han dertil paa eget Ansvar udnævner, saa og, for saavidt Kongens Gods vedkommer, Regimentskriverne og Forvalterne, enhver for sit Distrikt, selv, under vilkaarlig Straf, være overværende og tilsee, at Bønderne ikke blive fornærmede enten med Maalet, eller i andre Maader.

12) Dersom Tvistighed paakommer om Kornets Dygtighed, saa at Betjenten, eller den, som staaer for Oppebørselen, holder for, at samme ei for gode Kjøbmandsvare kan passere, da haver Magistraten tillige med tvende eller flere Borgermænd, efter begge Parter's Forlangende, Kornets Veskaffenhed efter Aarets Afgrøde at overveie, samt Parterne strax paa Stedet at mellemsige og adskille. Og, naar da Korret ved saadan Forretning (som paa Forlangende uopholdeligt og ligeledes uden Betaling befreven meddeles) kjendes at være godt, vel rensat og forsvarligt, men Amtsforval-

valteren eller Annammeren dog vægter sig for, samme strax at imødtage, skal det være den eller de Vdende tilladt, at oplægge samme Korn i den Kjøbsted, hvor Magasinet befindes, paa Annammerens egen Regning og Ansvar, saasom Kongen ikke vil, at de Vønder, som indfinde sig til at gjøre behørig Leverance, enten maae opholdes for længe fra deres Hjem, eller forarsages forgjæves Reise. Med hvilket altsammen Amtmændene paa hvert Sted skulle have vedbørlig Indseende, og maae i ingen Maade heri med nogen se sig igjennem Fingre, men langt mere og flittigen bør paaagte, at denne Anordning tilbørligen vorder efterlevet; ligesom de og, naar nogen Betjents Brest i saa Maade skulle befindes, saadant strax for Rentekammeret med tilbørlig Deviis have at tilskjendegive, paa det at den eller de Skyldige derfor kunne werde anseete og affraffede.

(Fortsættelse af Forordningen angaaende Landmilice-Indretningen i Hertugdømmene.)

- 44) I øvrigt skulle de i Tjeneste staaende eller fra samme med Væge afskedigede Landsoldater ved offentlige Sammenkomster, næst efter Løgdsmandene, have Forrang og Forsæde for alle andre deres Lige, Gaardeiere for Gaardeiere o. s. v. Og, dersom nogen blandt dem skulle vise Lyst til at blive i Tjenesten over den bestemte Tid, og han siden skulle gjøre sig qualificeret
- derz

dertil, skal ei alene Afgangen til en Underofficeer-Post staae ham aaben, men han skal endog, om hans gode Forhold fortjener det, kunne haabe videre Befordring.

45) Skulde en udtagen Bondefarl, uden sin Skyld og uden at have gjort usædvanlige Fordringer, blive tjensteledig, og hverken kunne forskaffe sig en anden Tjeneste eller som Daglonner kunne finde Underholdning, skal Jurisdiktionsdistriktet, saalange denne Forlegenhed vedvarer, staae ham den nødvendige Understøttelse, hvortil det, i andet Fald, ei er forbundet. De Udtagne, som ei tjene hos andre, men arbejde for Daglon, skulle ved alle, af Alford ei afhængige offentlige og almindelige Arbejder, som foranstaltes af Øvrigheden, for Gr. Veisforbedringer, og de i Marsslandene foresaldende Arbejder ved Diger o. d., forsaavidt de dertil ere dygtige, bruges dertil for den sædvanlige Daglon, fremsfor alle andre, der ei staae i virkelig Landsoldattjeneste.

46) Dersom en National, der ei havde ordentligen forstet sig hos nogen, udenfor Wynnstringstiden blev syg, og ei selv kunde betale sin Underholdning, Kuur og Pleie, skal Jurisdiktionsdistriktet hjælpe ham med 3 Sk. dagligen, indtil han er kommen sig, eller afgaaer fra Landmilitice-Tjenesten. Indtræffer saadant derimod ved den aarlige Wynnstring, maa Regimentet sørge for hans Helbredelse, og, isald han døde, for hans

Be-

Begravelse, og kun i al Fald vente Begravelses-Om, kostningerne udredede af hans Formue.

- 47) Ei alene ved Landmilice-Sessionerne skulle de Udtagnes Rettigheder og Friheder nøie iagttages, men disse skulle ogsaa ved den aarlige Forsamling tilspørges: om det Forordnede ydes dem, og overhoved om man ei besvarer dem med utilladelige Byrder. Skulde nogen paa saadan Tilspørgsel have noget at klage, skal han enten strax tilfredsstilles, eller hans Klage, efter foregaaende Undersøgelse og Erkyndigelse, saasnart muligt, afhjælpes af de Sessions-Deputerede. I øvrigt kan ingen enrølleret eller landmilitærpligtig Undersaat, under Tab af Hvervepenge og Omkostningerne, hverves eller antages til ordentlig Krigstjeneste, om han og selv forlangte Tjeneste.

Om Landmilice-Deputationen.

- 48) Landmilice-Deputationen bestaaer af Overembedsmanden, eller i Henseende til Klostrene og de adelige Godser den Distriktsdeputerede fra ethvert Sessions-Distrikt, Obersten for Regimentet eller den kommanderende Stabsofficer af Artilleriet, og General-Krigs-Kommisfæren.
- 49) Ved den aarlige Session, som skal holdes eengang i Foraaret, omtrent den 1 Marts, i uafbrudt Orden, er, i stedet for Regimentschefen, en Stabsofficer af Kavalleriet, for det samtlige Kavalleri, og een af Infanteriet, for det samtlige Infanteri, tilstede som De-
- pute-

puteret: ogsaa ledsages General-Krigs-Kommissæren derhen af en Underchirurgus, som besigter Mandskabet og derfor saaer de ham tilstaaede Diætpenge, som udredes af de ved Sessionen tilkjendte Bøder og i alt Hald af de Forskud, som reparteres over Landet. Saa længe Sessionerne vedvare, træde fornævnte Stabs-officerer i Regimentschefens Sted, underskrive som Meddeputerede, liquidere med det afgaaende Mandskab, og udbetale det paa Regimentets Begne, hvad det har tilgode. Af Regimenterne tilsendes dem derfor til rette Tid følgende: en Liste, i hvilken de Nationales Af- og Tilgang kan indføres; en Liste, hvori de nye udtagne Landrekruter og de Ombyttede skulle indføres, begge efter et forefæret Schema; et tilstrækkeligt Antal Afskeds-Blanketter, for de afgaaende Nationale; Liquidationerne og de tilgodekommende Penge for de Landrekruter, som ei tjene fulde 8 Aar i eet Nummer, men paa ny afgives til et andet Nummer, undertiden til et andet Regiment, for at ud tjene den i 8 Aar manglende Tid. Efter Sessionernes Ende blive Listerne over de Nationale og Rekruterne af General-Krigs-Kommissæren og Stabs-officeren attesterede og Regimentet tilsendte. De Regimentschefer, der i Mellemtiden, fra een Session til en anden, ere at betragte som Meddeputerede, deltagge ei i andre Sager end dem, som staae i nøiere Forbindelse med Regimentet, og underskrive kun de

der.

derhen hørende Beretninger: de øvrige Sager afgjøres af Overembedsmanden og General-Krigs-Kommissæren. Alle Reskripter til Landmilice-Sessionen, hvilke angaae Foranstaltninger, i hvilke Regimenterne eller de Militær-Deputerede fra deres Side skulle deeltage, cirkulere til Regimentscheferne som Meddeputerede, til deres Efterretning og Efterlevelse, saavidt dem angaaer. Amtsforvalteren, Amtsskriveren eller Indkasseringens-Betjenten paa ethvert Sted fører ved Sessionen Protokollen, og meddeler General-Krigs-Kommissæren samme, for at lade det indføre i sin Protokol. Klostersnes og de adelige Godfers Landmilitær-Anliggender foretages enten ved det næste Amts eller Landstabs Session tillige, eller ogsaa dertil distriktsviis holdes særegne Sessioner, hvortil General-Krigs-Kommissæren udskriver Kjørselerne. I begge Tilfælde træder, paa Ridderkabets og de andre Godseieres Vegne, den Distriktsdeputerede i Overembedsmandens Sted; ogsaa maa der fra ethvert adeligt Gods sendes til Sessionen en tilstrækkeligen underrettet Person, som veed at gjøre Rede for Alt, hvad Landmilitær-Indretningen angaaer.

- 50) Afgjørelsen af de ved Sessionen forekommende Sager skeer ved Stemmesleerhed; dog bliver ved vigtige Gjenstande, naar Meningerne ere deelte, Tilfældet indberettet og indstillet til Landsherrens Beslutning. I de ved Sessionerne forekommende Udsærdigelser

bruges intet stemplet Papiir, omendkjendt de Nationale ellers, i Henseende til deres Ansøgninger, hvad dette angaaer, ere underkastede de almindelige Regler.

51) Sessionernes Rettighed udstrækker sig over alt, hvad der horer til denne Forordnings Sagttagelse, hvad enten det angaaer Landsoldater, Reserver, Lægdsmand eller andre. De ved den forebragte Klager undersøges og afgjøres i Korthed, men vigtige Tilfælde henviises til enhvers Forum, eller, efter Sagens Beskaffenhed, foredrages til Landsherrernes umiddelbare Resolution. Overembedsmanden eller den Meddeputerede af Ridderstabet besørger Præparatorierne indtil Sessionens Afgjørelse, indhenter over de indkommende Klager Erklæringer, og foranstalter enhvers fornødne personlige Møde, eller requirerer samme af den ham foresatte Øvrighed.

(Fortsættelsen følger.)

Under 17 d. M. er igjennem det danske Cancelli udfærdiget en Plakat af følgende væsentlige Indhold: at, naar nogen herester benaades med Rang eller Karakter, vil Hs. Majestæt dog forbeholde sig selv, at ove den, Allerhøiøstsamme tilkommende, Kalbs- og Virke-Ret, saa at bemældte Rettighed ikke derved overdrages; men Titler eller Rang skulde ikkun betragtes som personlige Aegtelstestegn, hvilket de, i deres Natur, ere.

Blandet Efterretning.

Cancelliet har imodtaget følgende Forespørgseler:

- 1) om det kan formenes en Sognepræst, der, i Overeensstemmelse med den kongelige Indbydelse, af 18 Marts 1796, men forgjæves, har tilbudt enhver af Sognets Tiendeydere Tienden for Penge eller Korn, at overdrage til samme Værdi, paa visse Aar, hans Andeel af Korn-tienden i Sognet til tvende af Sognets Gaardbeboere.
- 2) Om ikke Sognets Beboere ere pligtige til, i Folge D. L. 2 — 23 — 5, at transportere Tienden til Forpagternes Bopæl, naar samme ei ligger længere end een Miil borte?

Bemældte Kollegium har, i den Anledning, under 6 f. M., tilskrevet Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift: at, naar Sognepræsten i det omspurgte Tilfælde ei af Sognets Tiendeydere har kunnet erholde noget antageligt Bud, enten i Korn eller Penge, maa han ansees fuldkommen berettiget til den ommældte Overdragelse paa visse Aar af hans Andeel Tiende til de 2de af Sognets Gaardbeboere; og hvad Tiendens Transport angaaer, da viser ei alene D. L. 2 — 23 — 5, men ogsaa Reskripterne af 25 Juli 1766 og 14 Februar 1783, at Tiendeyderne ei kunne nægte Tiendes Hjemførsel til Forpagternes Bopæl, naar Kjørselen, fra Kirken af at regne, ei bliver længere end een Miil, og naar ingen Tiendeyder derved besværes med flere Kjørseler end de ellers udforderlige til Sognepræstens Bopæl.

Den 17 October d. A. er Cancelli-Sekretær og Registratør i det danske Cancelli, H. H. Frost, meddeelt Privilegium paa at udgive saavel geistlige som verdslige Stats-Kalendere i det danske Sprog.

Pedigt Embede.

Under det danske Cancellie: Alslef og Hoftrup Sogneskald i Ribe Stift, 160 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 17 Octbr. er Over-Krigskommissær H. P. Ingerslew, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra hans Embed som Vice-Naadmand i Narhuus; Kand. Chirurgia F. Ortman befulgt til Reserve Distrikts Chirurg i Middelfart og Bends Herred i Fyen; Kand. Theol. H. L. Holm konfirmeret til Skibspræst i det asiatiske Kompagnies Tjeneste; Kand. Theol. P. H. Daue befulgt til Kateheet ved St. Petri tyske Kirke i Kjøbenhavn; Kand. Jur. H. M. Krog til Under-Kancellist i det danske Cancellies Archiv-Kontoir.

Under Rentekammeret: Den 15 October er Auditor Müller i Naade entlediget fra hans Embed som Landfriver i Nordre-Vitmarcken, og Regerings- samt Overrets-Advokat A. F. Klockenbring i hans Sted udnævnt til Landfriver; Skov-Opsynsmand E. Seehusen ligeledes til Skovfoged over Hohner Skovdistrikt i Hütten-Amt.

Trykfeil.

No. 41 Side 643 Lin. 19 Stortoppen, læs: Fortoppen
 — — 654 Lin. 3 45,153, læs: 45,867
 — — — Lin. 8 4,548, læs: 4,898.